

ДОКЛАД

относно годишните отчети на Службата на Европейския съюз за интелектуална собственост за финансовата 2016 година, придружен от отговора на Службата

(2017/C 417/30)

ВЪВЕДЕНИЕ

1. Службата на Европейския съюз за интелектуална собственост (наричана по-нататък „Службата“, известна още като „EUIPO“), известна до 23 март 2016 г. като Служба за хармонизация във вътрешния пазар („ОНПМ“), е създадена с Регламент (ЕО) № 207/2009 ⁽¹⁾, последно изменен с Регламент (ЕС) 2015/2424 ⁽²⁾. Основната дейност на Службата, която е със седалище в Аликанте, е регистрация на марките на ЕС и на регистрираните дизайни на Общността, които са валидни на цялата територия на Европейския съюз.

2. В таблицата са представени основни данни за Службата ⁽³⁾.

Таблица

Основни данни за Службата

	2015 г.	2016 г.
Бюджет (в млн. евро) ⁽¹⁾	384,2	421,3
Общ брой служители към 31 декември	848	910

⁽¹⁾ Бюджетните данни включват резерв за непредвидени събития.

Източник: данни, предоставени от Службата.

ИНФОРМАЦИЯ В ПОДКРЕПА НА ДЕКЛАРАЦИЯТА ЗА ДОСТОВЕРНОСТ

3. Одитният подход на Сметната палата включва аналитични одитни процедури, пряко тестване на операции и оценка на ключови контроли на системите за наблюдение и контрол на Службата. Използвани са също така доказателства, получени от дейността на други одитори (където е приложимо), както и анализ на изявленията на ръководството.

СТАНОВИЩЕ

4. Сметната палата извърши одит на:

а) отчетите на Службата, които се състоят от финансови отчети ⁽⁴⁾ и отчети за изпълнението на бюджета за финансовата година ⁽⁵⁾, приключила на 31 декември 2016 година, и

б) законосъобразността и редовността на операциите, свързани с тези отчети,

съгласно разпоредбите на член 287 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

⁽¹⁾ ОВ L 78, 24.3.2009 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 341, 24.12.2015 г., стр. 21.

⁽³⁾ Допълнителна информация относно правомощията и дейностите на Службата може да се намери на нейния уебсайт: <https://euipo.europa.eu>.

⁽⁴⁾ Финансовите отчети включват счетоводен баланс, отчет за финансовия резултат, отчет за паричните потоци, отчет за промените в нетните активи, обобщение на основните счетоводни политики и друга разяснителна информация.

⁽⁵⁾ Отчетите за изпълнението на бюджета се състоят от отчети, в които се агрегират всички бюджетни операции, и разяснителна информация.

Надеждност на отчетите

Становище относно надеждността на отчетите

5. Сметната палата счита, че отчетите на Службата за годината, приключила на 31 декември 2016 г., дават вярна представа във всички съществени аспекти за нейното финансово състояние към 31 декември 2016 г., както и за резултатите от нейната дейност, паричните потоци и промените в нетните активи за приключилата на тази дата финансова година, в съответствие с разпоредбите на Финансовия регламент на Службата и счетоводните правила, приети от отговорния счетоводител на Комисията. Тези правила се основават на международно признатите счетоводни стандарти за публичния сектор.

Законосъобразност и редовност на операциите, свързани с отчетите**Приходи**

Становище относно законосъобразността и редовността на приходите, свързани с отчетите

6. Сметната палата счита, че свързаните с отчетите приходи за годината, приключила на 31 декември 2016 г., са законосъобразни и редовни във всички съществени аспекти.

Плащания

Становище относно законосъобразността и редовността на плащанията, свързани с отчетите

7. Сметната палата счита, че свързаните с отчетите плащания за годината, приключила на 31 декември 2016 г., са законосъобразни и редовни във всички съществени аспекти.

Отговорност на ръководството и лицата, натоварени с общо управление

8. В съответствие с членове 310—325 от ДФЕС и Финансовия регламент на Службата ръководството отговаря за изготвянето и представянето на отчетите въз основа на международно признатите счетоводни стандарти за публичния сектор, както и за законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции. Тази отговорност включва разработване, въвеждане и поддържане на система за вътрешен контрол, необходима за изготвянето и представянето на финансовите отчети, с цел те да не съдържат съществени неточности, независимо дали същите произтичат от измами или от грешки. Ръководството също така отговаря за осигуряване на съответствие на дейностите, финансовите операции и отразената във финансовите отчети информация с приложимата нормативна уредба. Ръководството на Службата носи крайната отговорност по отношение на законосъобразността и редовността на операциите, свързани с отчетите.

9. При изготвянето на отчетите ръководството следва да извърши оценка на способността на Службата да продължи да работи като действащо предприятие, да оповестява, ако е приложимо, информация, свързана с принципа на действащо предприятие, и да използва счетоводно отчитане на база действащо предприятие.

10. Лицата, натоварени с общо управление, отговарят за контрола върху процедурата за финансово отчитане на организацията.

Отговорност на одитора за извършване на одит на отчетите и на операциите, свързани с тях

11. Целта на Сметната палата е да получи достатъчна увереност, че отчетите на Службата не са засегнати от съществени неточности и че свързаните с тях операции са законосъобразни и редовни. Въз основа на извършения одит Сметната палата също така следва да представи на Европейския парламент и на Съвета или на съответни други органи за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета Декларация за достоверност относно надеждността на отчетите, както и относно законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции. „Достатъчна увереност“ означава високо ниво на увереност, но това не представлява гаранция, че при одита винаги ще бъдат разкривани евентуалните съществени неточности или несъответствия, които могат да се дължат на измами или на грешки. Тези неточности или несъответствия се считат за съществени, ако може разумно да се очаква, че индивидуално или взети заедно могат да повлияят на икономическите решения, които потребителите ще вземат въз основа на тези отчети.

12. Одитът включва прилагане на процедури за получаване на одитни доказателства относно съдържащите се в отчетите суми и оповестявания, както и относно законосъобразността и редовността на операциите, свързани с отчетите. Избраните одитни процедури зависят от преценката на одитора, която се основава на оценка на риска от съществени неточности в отчетите и на риска от съществено несъответствие на операциите с изискванията на правната рамка на Европейския съюз, независимо дали това се дължи на измами или на грешки. При извършването на подобна оценка на риска се взема предвид вътрешният контрол, необходим за изготвянето и вярното представяне на отчетите, както и за осигуряването на законосъобразност и редовност на операциите, свързани с отчетите, с оглед разработване на подходящи за обстоятелствата одитни процедури, но не с цел изразяване на становище относно ефективността на вътрешния контрол. Одитът включва също така оценка на уместността на използваните счетоводни политики и основателността на счетоводните разчети, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне на отчетите.

13. В областта на приходите Сметната палата прави преглед на процедурите на Службата за събиране на такси и други приходи, ако е приложимо.

14. В областта на разходите Сметната палата проверява операциите по извършване на плащания след като разходите са били извършени, вписани и приети. Проверката на авансовите плащания се извършва, когато получателят на финансови средства представи доказателства за правилното им използване, а Службата приеме тези доказателства и уравни авансовото плащане, през същата година или по-късно.

Други въпроси

15. Без да противоречи на своето становище, Сметната палата обръща внимание на факта, че на 29 март 2017 година Обединеното кралство уведоми Европейския съвет за решението си да се оттегли от Европейския съюз. Предстои да се договори споразумение относно реда и условията за неговото оттегляне. Бюджетът на Службата се финансира изцяло от такси на икономически оператори от ЕС. Размерът на таксите варира всяка година в зависимост от обема на регистрациите и подновяванията на марките и дизайните. В бъдеще е възможен спад в приходите на Службата поради решението на Обединеното кралство да напусне Европейския съюз.

16. Изложените по-долу коментари не са в противоречие с изразеното от Сметната палата становище.

КОМЕНТАРИ ОТНОСНО БЮДЖЕТНОТО УПРАВЛЕНИЕ

17. Степента на усвояване на бюджета на Службата е ниска — 89 %, което показва неточна прогноза на разходите в бюджета за 2016 г. Точността на бюджета на Службата, когато е необходимо и чрез корекции, придобива все по-голямо значение след последните изменения в нейния учредителен регламент и финансов регламент, определящи механизми като отделяне на излишъци в резервен фонд ⁽¹⁾ и съответен механизъм за компенсации ⁽²⁾, които са свързани с бюджетирането на средства.

КОМЕНТАРИ ОТНОСНО СПАЗВАНЕТО НА ПРИНЦИПА НА ДОБРО ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ И ОТНОСНО РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ДЕЙНОСТТА

18. През 2014 г. Службата организира покана за подаване на оферти с цел сключване на четиригодишен рамков договор с разчетен пазарен обем 30 млн. евро за консултантски услуги, които обхващат широк набор от дейности, в това число одитни услуги, управление на проекти, общи консултации и проучвания. Процедурата за обществена поръчка и последвалото сключване на рамков договор обаче в някои части не са били добре управлявани. Целите и предвидените дейности не са били посочени достатъчно конкретно, за да се прецени обемът на рамковия договор. Вследствие на това само за две години и шест месеца сумата е била изцяло използвана. Освен това, въпреки широкия набор от услуги, предвидени за предоставяне, и различните нива на разходи за отделните дейности, не са били използвани обособени позиции. Обособените позиции са можели да насърчат участието на по-малки дружества за дейности с ниска стойност. На последно място, ценовата конкуренция е била неутрализирана и зависимостта от изпълнителя е нараснала вследствие на това, че при използването на рамковия договор са били поискани оферти с фиксирани цени от един единствен изпълнител. Службата следва да обмисли сключване на споразумения с различни доставчици след състезателна процедура, когато това е приложимо.

⁽¹⁾ Член 89, параграф 1 от финансовия регламент на Службата постановява, че тя следва да създаде резервен фонд с достатъчно средства, за да се гарантира непрекъснатостта на нейните операции и изпълнението на нейните задачи в продължение на една година, в еквивалентен размер на разчетените бюджетни кредити, предвидени в дялове 1, 2 и 3 от бюджета на Службата.

⁽²⁾ Параграф 4 и параграф 6 от член 139 на Учредителния регламент на Службата предвиждат всяка година тя да компенсира разходите, извършени от ведомствата за индустриална собственост на държавите членки, от Бюрото за интелектуална собственост на Бенелюкс, както и от всеки друг компетентен орган, посочен от държава членка, произтичащи от конкретните задачи, които те изпълняват като функционални елементи на системата на марките на Европейския съюз в контекста на различни услуги и процедури, като това задължение се прилага единствено дотолкова, доколкото не възниква бюджетен дефицит през посочената година.

ДРУГИ КОМЕНТАРИ

19. Правомощията на Службата за регистриране на марки и дизайни за Единния европейски пазар налагат извършването на голям обем писмени преводи. Учредителният регламент на Службата постановява, че преводаческите услуги, необходими за нейното функциониране, следва да се предоставят от Центъра за преводи за органите на Европейския съюз („CdT“), в следствие на което Службата става основен клиент на CdT. Службата използва във все по-голяма степен вътрешноведомствени решения като езикови и преводачески паметни и свързан с тях софтуер. Тези инструменти имат за цел подобряване на разходната ефективност и ефикасността на Службата. От гледна точка на Европейския съюз обаче, настоящата ситуация може да доведе до дублиране на работата и съответните разходи.

ПРОСЛЕДЯВАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ВЪВ ВРЪЗКА С КОМЕНТАРИ ОТ ПРЕДХОДНИ ГОДИНИ

20. В *приложението* са представени корективните действия, предприети в отговор на коментарите на Сметната палата от предходни години.

Настоящият доклад беше приет от Одитен състав IV с ръководител Baudilio TOMÉ MUGURUZA — член на Сметната палата, в Люксембург на заседанието му от 12 септември 2017 г.

За Сметната палата

Klaus-Heiner LEHNE

Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ

Проследяване на изпълнението във връзка с коментари от предходни години

Година	Коментари на Сметната палата	Етап на изпълнение на корективните действия (Завършени/Текущи/Предстоящи/Няма данни)
2013 г.	Службата разполага с план за непрекъснатост на дейността и управление на кризисни ситуации, съгласно който около 25 различни функции следва да бъдат постоянно осигурявани от дежурни служители. Въпреки че бюджетните кредити за надбавки за дежурство се одобряват ежегодно от Бюджетния комитет на Службата, изплатената през 2013 г. сума (402 458 евро) значително надвишава тези надбавки, изплатени от други агенции, които трябва да осигуряват непрекъснатата дейност.	Завършени
2014 г.	В своя доклад от 2013 г. относно годишните отчети на Службата, Сметната палата изразява съмнение относно средствата, изразходвани за надбавки за дежурство (0,40 млн. евро). През 2014 г. тези плащания са били по-високи (0,44 млн. евро). През ноември 2014 г. Службата е преразгледала своята политика и е намалила броя на длъжностите, които имат право на надбавки за дежурство от 25 на 17, финансовият ефект от което ще прояви от 2015 г. нататък ⁽¹⁾ . Девет служители са получили повече от 11 000 евро надбавки за дежурство, седем от които са на ръководни длъжности.	Завършени
2015 г.	Размерът на пренесените бюджетни кредити, за които са поети задължения, е висок за дял III — 12,9 млн. евро, или 36 % (за 2014 г. — 14,1 млн. евро, или 38 %). Пренесените бюджетни кредити се отнасят предимно до споразумения за сътрудничество с националните служби, които представят искания за възстановяване на разходи едва след края на финансовата година.	Няма данни
2015 г.	Предоставянето на услуги въз основа на процедура на договаряне без публикуване на обявление за поръчка ограничава конкуренцията до една-единствена договаряща се страна и следователно следва да бъде използвана само при изключителни обстоятелства. В рамките на подобна процедура през 2015 г. Службата е удължила действието на шест рамкови договора за услуги на стойност 1,9 млн. евро (през 2014 г.: 12 рамкови договора на стойност 12,6 млн. евро) ⁽²⁾ . Използването от страна на Службата на тази процедура не може да бъде счетоно за „изключително“, като се имат предвид броят, стойността и честотата на подобни договори, и то не отговаря напълно на официалните изисквания ⁽³⁾ .	Завършени
2015 г.	Службата възстановява на работодателите на командированите национални експерти частично или изцяло тяхната брутна заплата. Това не е в съответствие с практиката на Комисията работодателите на командированите национални експерти да продължават да изплащат техните заплати. През 2015 г. са възстановени разходи в размер на 1,9 млн. евро.	Завършени

Година	Коментари на Сметната палата	Етап на изпълнение на корективните действия (Завършени/Текущи/Предстоящи/Няма данни)
2015 г.	Към 31 декември 2015 г. деветима служители на ОНІМ са командирвани в интерес на службата в апелативния състав на ОНІМ. В Правилника за персонала на Европейския съюз обаче не се предвижда подобно командироване ⁽⁴⁾ .	Завършени ⁽⁵⁾

⁽¹⁾ През 2015 г. Службата е платила 285 242 евро за надбавки за дежурство и 13 длъжности са имали право на тях.

⁽²⁾ Удължени рамкови договори въз основа на член 134, параграф 1, буква е) от Делегиран регламент (ЕС) № 1268/2012 на Комисията (ОВ L 362, 31.12.2012 г., стр. 1).

⁽³⁾ Както е посочено в член 134, параграф 3 от Делегиран регламент (ЕС) № 1268/2012.

⁽⁴⁾ Член 37, буква а) от Регламент № 31/ЕИО, 11/ЕОАЕ, установяващ Правилника за длъжностните лица и Условиата за работа на другите служители на Европейската икономическа общност и на Европейската общност за атомна енергия (ОВ X 45, 14.6.1962 г., стр. 1385/62).

⁽⁵⁾ През 2016 г. Службата е предприела допълнителни мерки, за да гарантира независимостта на Управителния съвет.

ОТГОВОР НА EUIPO

17. Службата е съгласна, че точността на бюджета ѝ е придобила по-голямо значение след скорошните промени в нейните учредителни и финансови регламенти, които посочват механизми като разпределението на излишъци във фонд резервен, прага на дейностите по сътрудничество на ЕС и механизма за компенсиране, тъй като те са свързани с бюджетиранияте суми. Поради тази причина, Службата ще отдели специално внимание на изготвянето на по-точни бюджети в бъдеще и където е необходимо, посредством променени бюджети, които да бъдат представени на управляващите органи на Службата в удобен момент, което запазва прогнозното естество на бюджета.

18. Службата взема предвид коментарите на Сметната палата.

Първоначалната оценка на обема на рамковия договор беше трудна за пресмятане по времето на провеждане на търга поради факта, че посочването на целите и дейностите за покриване последните 2 години от договора беше пряко свързано със Стратегически план 2020 г. ⁽¹⁾ (СП2020), който все още не беше уточнен или дори разработен по това време. Все пак, следва да бъде отбелязано, че това беше коригирано в последвалия рамков договор, при който оценките на обемите съответстват на подробен списък с основни дейности.

Относно възможното използване на обособени позиции, Службата ще вземе това предвид при бъдещите търгове от подобно естество.

По отношение на констатацията на Сметната палата по въпроса за неутрализираната ценова конкуренция и нарасналата зависимост от изпълнителя, като последица от изискването на оферти с фиксирани цени от един-единствен изпълнител, следва да се отбележи, че само 50 % от конкретните договори, подписани съгласно настоящия рамков договор, са с фиксирана цена. В този контекст, Службата е сформирала специален екип, специализиран в управлението на договори в рамките на службата и е създавала рамка за управление на продавача, която ѝ позволява да оценява правилността на офертата с фиксираната цена и ако възникне случай, да прибегне до друг механизъм за договор, като „Посочено време & средства“ или, като последна мярка, „Време & средства“. Освен това, повторното отваряне на механизма за конкуренция означава повече административни разходи и се оказва, че отнема повече време от други решения.

В допълнение, за последвалите рамкови договори Службата използва смесен многостранен рамков договор, частично каскаден, частично повторно отваряне за услуги от това естество.

19. Като се има предвид, че основните актове на CdT и EUIPO посочват единствено, че CdT осигурява преводаческите услуги, необходими за функционирането на Службата, EUIPO разчита на услугите на CdT не само за всички необходими преводи, но и за множество допълнителни задачи, включително редакция и терминологична работа. Все пак, като всяка друга европейска агенция или орган, Службата е обвързана от принципа на разумно финансово управление и счита, че заплащането за превод, който вече е поискан и платен в миналото, не е в съответствие с този принцип.

Както беше посочено от Сметната палата, EUIPO остава основния клиент на CdT, като допринася за повече от половината от приходите през 2016 г., въпреки че Службата използва преводаческа памет за интелектуална собственост ⁽²⁾, която е резултат от регистъра с последните преводи за интелектуална собственост от последните 20 години. През 2016 г. 96 % от термините, необходими за преводи за интелектуална собственост, могат да бъдат получени от този регистър. 4 % от необходимите преводи за интелектуална собственост, които са изисквали превод от CdT, са стрували на Службата 15,5 милиона евро.

В съответствие със своята мисия, EUIPO винаги се е стремяла да осигури на потребителите на интелектуална собственост най-доброто качество на най-ниската възможна цена за подпомагане на дейността на ЕС. В тази връзка Службата е намалила таксите за търговска марка с над 50 %, като извлича ползи за нашите потребители, по-специално за МСП. Свързаните с горепосочената практика спестявания са допринесли за това значително намаление.

По отношение на загрижеността, изразена от Сметната палата, относно възможното дублиране на усилията и свързаните разходи на равнище Европейски съюз, Службата счита, че поддръжката и повторното използване на наличния регистър на EUIPO не представлява голямо усилие или разход. Службата непрекъснато търси начини за гарантиране на икономически най-изгодната оферта в рамките на съществуващата правна рамка.

CdT е ключов партньор в изпълнението на мисията на Службата и с оглед на напредъка в областта на автоматизираните преводи, Службата счита, че е от ключово значение, в близко и обозримо бъдеще, да бъдат предприети съвместни действия в общия стратегически интерес за постигане на съвременен и устойчив бизнес модел, който да е справедлив и от полза за всички участващи страни.

⁽¹⁾ СП2020 се отнася за многогодишна работна програма, която обхваща дейности и проекти за периода 2016—2020 г.

⁽²⁾ Преводаческата памет се отнася за повторно използване на наличните преводи и е посочена като „предварителен превод“ във фактите.